

Historia: Stormaktstiden

Syfte:

Syftet utifrån Lgr 11 är att undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla kunskaper om historiska förhållanden, historiska begrepp och metoder och om hur historia kan användas för olika syften. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar historiska kunskaper om likheter och skillnader i människors levnadsvillkor och värderingar. Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att tillägna sig en historisk referensram och en fördjupad förståelse för nutiden.

Centralt-innehåll:

Norden och Östersjöriket, cirka 1500-1700

- Den svenska statens framväxt och organisation.
- Det svenska Östersjöriket. Orsakerna till dess uppkomst och konsekvenser för olika människor och grupper runt Östersjön. Migration till och från Sverige.
- Vad historiska källor, tex brev och andra dokument, kan berätta om likheter och skillnader i levnadsvillkor för barn, kvinnor och män jämfört med idag.

När du har arbetat med det här kapitlet ska du kunna:

Beskriva och Förklara:

Om historiska förhållanden, skeenden och gestalter.
Hur var det på den här tiden Vad hände under den här tiden. Vilka personer fanns på den här tiden

Orsaker till och konsekvenser av samhällsförändringar, människors levnadsvillkor och handlingar.
Varför gjorde man förändringar i samhället och vad blev följderna av det?
Varför levde människorna så som de gjorde på den här tiden och vad blev följderna av det?
Varför blev det en sån händelse på den tiden och vad blev följderna av det?

Utvecklingslinjer inom kulturmöten, migration, politik och levnadsvillkor och beskriver samband mellan olika tidsperioder.
Hur kulturmöten, migration/folkvandring, levnadsvillkor utvecklades Beskriva samband/likheter mellan olika tidsperioder.

Hur någon av utvecklingslinjerna har påverkat vår samtid, och motivera sitt resonemang med hänvisningar till det förflutna.

Hur någon av dessa utvecklingar har påverkat oss idag och motivera med hänvisning till det förflutna.

Tolka och visa på spår av historien i vår tid och föra **enkla** resonemang om varför det finns likheter och skillnader i olika framställningar av historiska händelser, personer och tidsperioder. I studier av historiska förhållanden, skeenden och gestalter såväl som vid användning av källor och i resonemang om hur historia används kan eleven använda historiska begrepp på ett **i huvudsak** fungerande sätt.

Tolka och visa saker som fanns förr som fortfarande finns idag och ge likheter och skillnader av olika händelser, personer och tidsperioder.

Använd historiska begrepp när man berättar om historia.

Begrepp:

Stormaktstiden

Adel

Borgare

Legoknekt

30-åriga kriget

Ämbetsmän

Rådet

Enväldig

Reduktionen

Snapphanar

Karoliner

Stånd

Präster

Bönder

Koloni

Rikskansler

Riksdagen

Abdikera

Indelningsverket

Gråkappan

Tsar

Karolinska tiden

Detta ska du uppnå genom att:

Delta aktivt på lektionen.

Arbeta med det arbetsmaterial som ges.

Delta i diskussioner.

Ta eget ansvar t ex lektionsarbete, läxläsning

Bedömning:

Det är viktigt att du under lektion deltar aktivt och visar dina kunskaper, men även delar dem med andra genom diskussioner.

Området kommer att bedömas genom ett prov där du redovisar dina förmågor.